

Sygn. akt VIII U 1461/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2019 r. w Gliwicach

sprawy M. P. (P.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o składki

na skutek odwołania M. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 29 grudnia 2017 r. **nr** (...)

1. umarza postępowanie w odniesieniu do składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz odsetek za okres od lutego 2006 roku do sierpnia 2006 roku;
2. zmienia częściowo zaskarżoną decyzję i stwierdza, że M. P. nie jest dłużnikiem organu rentowego z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wraz z odsetkami za wrzesień 2006 roku;
3. oddala odwołanie w pozostałej części;
4. zasądza od ubezpieczonego M. P. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. kwotę 4.806 zł (cztery tysiące osiemset sześć złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt VIII U 1461/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 grudnia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że M. P. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Zadłużenie na dzień wydania zaskarżonej decyzji wynosi 187.677,75 zł, a w tym z tytułu:

- składek na ubezpieczenia społeczne za okres od lutego 2006 roku do lutego 2015 roku – 73.927,75 zł,
- odsetek za zwłokę – 54.540,00 zł,
- kosztów upomnienia – 167,20 zł,
- kosztów egzekucyjnych – 0 zł,
- składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od lutego 2006 roku do lutego 2015 roku – 27.937,00 zł,
- odsetek za zwłokę – 20.021,00 zł,
- kosztów upomnienia – 167,20 zł,
- kosztów egzekucyjnych – 0 zł,
- składek na Fundusz Pracy i fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od lutego 2006 roku do lutego 2015 roku – 6.256,40 zł,
- odsetek za zwłokę – 4.582,00 zł,
- kosztów upomnienia – 79,20 zł,
- kosztów egzekucyjnych – 0 zł.

W uzasadnieniu ZUS podał, że powyższe składki nie zostały opłacone.

W odwołaniu ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji przez stwierdzenie, że nie jest dłużnikiem ZUS z tytułu wymienionych w niej składek. Podniósł zarzut przedawnienia oraz, że w okresie od lutego 2006 roku do lutego 2015 roku nie prowadził w Polsce działalności gospodarczej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania i o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Podał, że objęte zaskarżoną decyzją składki nie uległy przedawnieniu, a kwestia podlegania M. P. ubezpieczeniom społecznym z tytułu działalności gospodarczej została przesądzona w sprawie VIII U 150/16.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z 10 marca 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że M. P. zalega z opłatą składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od marca 2008 roku do września 2009 roku. Odwołanie M. P. zostało oddalone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 14 grudnia 2011 roku, sygn. akt VIII U 1033/11.

Decyzją z dnia 18 listopada 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że M. P. podlega ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej w okresie od 15 maja 2003 roku do nadal. Odwołanie M. P. zostało oddalone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 13 września 2016 roku, sygn. akt VIII U 150/16. Wyrok uprawomocnił się 9 listopada 2016 roku.

W toku postępowania organ rentowy wydał decyzję z dnia 27 września 2018 roku, którą zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 29 grudnia 2017 roku w ten sposób, że stwierdził, że: M. P. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Zadłużenie wynosi z tytułu:

- składek na ubezpieczenia społeczne za okres od września 2006 roku do lutego 2015 roku – 66.902,00 zł,

- odsetek za zwłokę – 50.525,00 zł,
- kosztów upomnienia – 123,20 zł,
- kosztów egzekucyjnych – 0 zł,
- składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od września 2006 roku do lutego 2015 roku – 25.443,71 zł,
- odsetek za zwłokę – 18.724,00 zł,
- kosztów upomnienia – 123,20 zł,
- kosztów egzekucyjnych – 0 zł,
- składek na Fundusz Pracy i fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od września 2006 roku do lutego 2015 roku – 5.652,90 zł,
- odsetek za zwłokę – 4.244,00 zł,
- kosztów upomnienia – 70,40 zł,
- kosztów egzekucyjnych – 0 zł.

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie akt organu rentowego oraz akt Sądu Okręgowego w Gliwicach VIII U 1033/11 i VIII U 150/16.

Na powyższych dokumentach sąd oparł się w całości albowiem nie były kwestionowane przez strony.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu nie było wątpliwości, że M. P. podlegał w spornym okresie obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej. Zostało to prawomocnie przesądzone wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 13 września 2016 roku w sprawie VIII U 150/16.

Zgodnie z art. 366 k.p.c. wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami.

W przedmiotowej sprawie mamy do czynienia zarówno z tożsamością stron, jak i tożsamością przedmiotu sporu. Zarówno bowiem w sprawie niniejszej, jak i w przywołanym wyżej postępowaniu sądowym, istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu miała kwestia podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu działalności gospodarczej. Jego konsekwencją jest obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Sąd zwraca uwagę, że orzeczenia z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie podlegają powadze rzeczy osądzonej, jeżeli podstawa faktyczna żądania może ulec zmianie. Taką zmianą podstawy faktycznej roszczenia jest np. osiągnięcie wieku emerytalnego, stażu pracy czy późniejsza utrata zdolności do pracy. Jednak sytuacja taka nie zachodzi w przedmiotowej sprawie, bowiem w przypadku ubezpieczonego powodem oddalenia odwołania w sprawie VIII U 150/16 było niewykazanie, że ubezpieczony nie prowadził działalności gospodarczej w spornym okresie.

Kwestię przedawnienia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne reguluje przepis art. 24 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j.: Dz.U. z 2009r., Nr 205, poz. 1585). W pierwotnej wersji powyższej ustawy, okres przedawnienia ustalono na 5 lat. Taki stan prawny uległ zmianie na mocy nowelizacji, która weszła w życie 1 stycznia 2003 roku, a która wydłużyła okres przedawnienia - do 10 lat – art. 1 pkt 9

ustawy z dnia 18 grudnia 2002 roku o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2002r., nr 241, poz. 2074).

Od dnia 1 stycznia 2012 roku na podstawie art. 11 ust. 1 lit. a ustawy z dnia 16 września 2011 roku o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz.U. z 2011r., Nr 232, poz. 1378), wprowadzono 5-letni okres przedawnienia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne. Przepis art. 24 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w nowym brzmieniu, znajduje zastosowanie do terminów przedawnienia, których bieg rozpoczął się przed 1 stycznia 2012 roku, z tym zastrzeżeniem, że w takim przypadku bieg przedawnienia będzie liczony od dnia 1 stycznia 2012 roku. Jednakże jeżeli przedawnienie rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 2012 r. miało nastąpić wcześniej - zgodnie z brzmieniem wcześniejszych przepisów - wówczas jego upływ nastąpi z upływem tego wcześniejszego terminu – art. 27 ust 1 i 2 ustawy z 16 września 2011 roku o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców.

Zatem, wracając do przedmiotu niniejszego postępowania, składki na ubezpieczenia społeczne wymagalne począwszy od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2011 przedawniają się po upływie terminu 5 lat liczonego od dnia 1 stycznia 2012 roku. Z kolei składki wymagalne do 31 grudnia 2006 roku przedawniają się z upływem terminu 10 lat. Natomiast składki wymagalne od stycznia 2012 roku ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat od daty wymagalności. ZUS zaskarżoną decyzją po jej zmianie przez decyzję z 27 września 2018 roku objął składki na ubezpieczenia społeczne za okres od września 2006 roku – (płatne do dnia 10 następnego miesiąca – art. 47 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Zatem składki uległyby przedawnieniu:

- za wrzesień 2006 roku z dniem 11 października 2016 roku,
- za październik 2006 roku z dniem 11 listopada 2016 roku,
- za listopad 2006 roku z dniem 11 grudnia 2016 roku,
- za grudzień 2006 roku do listopada 2011 roku z dniem 31 grudnia 2016 roku,
- za grudzień 2011 roku z dniem 11 stycznia 2017 roku,
- za następne miesiące po upływie 5 lat.

Zaskarżona decyzja została wydana 27 grudnia 2017 roku. Należy jednak mieć na uwadze przepis art. 24 ust. 5e i 5f ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, które stanowią:

5e. Bieg terminu przedawnienia zawiesza się, jeżeli wydanie decyzji jest uzależnione od rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego przez inny organ lub sąd. Zawieszenie biegu terminu przedawnienia trwa do dnia, w którym decyzja innego organu stała się ostateczna lub orzeczenie sądu uprawomocniło się, nie dłużej jednak niż przez 2 lata.

5f. W przypadku wydania przez Zakład decyzji ustalającej obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym, podstawę wymiaru składek lub obowiązek opłacania składek na te ubezpieczenia, bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu od dnia wszczęcia postępowania do dnia, w którym decyzja stała się prawomocna.

Zawieszenie biegu terminu przedawnienia ma ten skutek, że po upływie okresu zawieszenia termin przedawnienia liczy się dalej i jest on przedłużony o okres zawieszenia. W niniejszej sprawie ZUS wszczął postępowanie o podleganie ubezpieczeniom społecznym przez M. P. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej od 15 maja 2003 roku do nadal w dniu 19 października 2015 roku i wydał decyzję w dniu 18 listopada 2015 roku. W związku z odwołaniem ubezpieczonego wyrok w tej sprawie zapadł w dniu 13 września 2016 roku (VIII U 150/16). Uprawomocnił się on 9 listopada 2016 roku. Zatem termin przedawnienia uległ przesunięciu o 1 rok i 22 dni. Reasumując składki za wrzesień 2006 roku przedawniły się z dniem 2 listopada 2017 roku. Z kolei organ rentowy w piśmie z dnia 27 września 2018 roku (karta 47) podał, że składki za sierpień 2006 roku przedawniły się z dniem 29 października 2017 roku. Zatem także według wyliczeń ZUS składki za wrzesień 2006 roku przedawniły się z dniem 29 listopada 2017 roku. Pozostałe sporne składki nie przedawniły się.

Zgodnie z przepisem art. 93 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j.: Dz.U. z 2017r., poz. 1938) należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne ulegają przedawnieniu na zasadach określonych w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych. Zatem analogicznie jak w przypadku składek na ubezpieczenia społeczne także nie uległy przedawnieniu składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Zgodnie z przepisem art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j.: Dz.U. z 2017r., poz.1065) składki na Fundusz Pracy opłaca się za okres trwania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w trybie i na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenia społeczne. Zatem analogicznie jak w przypadku składek na ubezpieczenia społeczne także nie uległy przedawnieniu składki na Fundusz Pracy.

Ponieważ składki za okres od lutego 2006 roku do sierpnia 2006 roku zostały objęte decyzją z 27 września 2018 roku, która częściowo zaspokajała roszczenie ubezpieczonego w tym zakresie sąd umorzył postępowanie na podstawie art. 477¹³ § 1 k.p.c.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 100 § 1 k.p.c. w zw. § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz. 1804). W sprawie wartość przedmiotu sporu wyniosła 108.122 zł – należność główna. Uwzględniając decyzję z dnia 27 września 2018 roku ZUS wygrał sprawę w 89% i zasądzono na jego rzecz 4.806 zł (5.400 x 89% = 4.806).

(-) SSO Patrycja Bogacińska –Piątek